

Uz sākumlapu>Prasības iesniegšana tiesā>Starpniecība>Mediācija ES dalībvalstīs

Šī valsts ir pārejas procesā, lai izstātos no ES.

Lūdzu, ņemiet vērā, ka šai lapai nesēn tika atjaunināta oriģinālvalodas [en](#) versija. Mūsu tulkotāji pašlaik gatavo versiju valodā, kuru esat izvēlēties.

Swipe to change

angļu

Mediācija ES dalībvalstīs

Anglija un Velsa

Tā vietā, lai vērstos tiesā, kāpēc gan strīda izšķiršanai neizmantot mediāciju? Tas ir alternatīvs strīdu izšķiršanas (ASI) process, kurā neitrāls mediators strīdā iesaistītajām pusēm palīdz panākt vienošanos. Anglijas un Velsas valdība un praktizējošie tiesu speciālisti apzinās mediācijas priekšrocības un ir apņēmušies veicināt mediāciju un tās pielietojumu strīdu izšķiršanai kā alternatīvu tiesvedībai tam atbilstīgās lietās. Jūsu lietā var pastāvēt iespēja saņemt finansējumu juridiskās palīdzības ceļā (ja tiek izpildīti parastie kvalifikācijas kritēriji).

Ar ko sazināties?

Tieslietu ministrija ir atbildīga par mediācijas politiku civillietās un ģimenes lietās, ieskaitot mediācijas popularizēšanu Anglijā un Velsā.

Mediācija civillietās

Lai nodrošinātu mediācijas kvalitāti attiecībā uz tiesas norīkotu mediāciju civilstrīdos (izņemot strīdus ģimenes lietās, kas ir Anglijas un Velsas jurisdikcijā), Tieslietu ministrija un Viņas Majestātes Tiesu un tribunālu dienests (*Her Majesty's Courts and Tribunals Service, HMCTS*) ir izveidojuši divus mediācijas procesus civilstrīdiem, kurus puses var piemērot strīdu izšķiršanai atkarībā no prasījuma vērtības. Maza apmēra prasību mediācijas dienests ir HMCTS ietilpstošs dienests tādu lietu risināšanai, kurām var piemērot maza apmēra prasību procesu, t.i., parasti līdz £10 000 apmērā. Attiecībā uz lietām, kuru vērtība pārsniedz £10 000, Tieslietu ministrija sadarbībā ar **Civillietu mediācijas padomi** (*Civil Mediation Council, CMC*) ir ieviesusi akreditācijas shēmu, atbilstoši kurai mediācijas pakalpojumu sniedzēji var pieteikties uz iekļaušanu civilstrīdu mediācijas reģistrā, lai atbilstīgās lietās tiesas pie šiem pakalpojumu sniedzējiem varētu nosūtīt puses. *CMC* ir organizācija, kas pārstāv civilstrīdu un komercstrīdu mediācijas pakalpojumu sniedzējus.

Mediācija ģimenes lietās

Attiecībā uz strīdiem ģimenes lietās, mediācijas pakalpojumu sniedzēji ir pašorganizēti, un darbojas vairākas dalīborganizācijas vai akreditācijas struktūras, kurām pieder mediācijas sniedzēji. Šīs struktūras ir apvienojušas **Ģimenes lietu mediācijas padomē** (*Family Mediation Council, FMC*) nolūkā saskaņot standartus, ko piemēro mediācijai ģimenes lietās. Otra *FMC* funkcija ir pārstāvēt tās dibinātās dalīborganizācijas un ģimenes lietu mediācijas speciālistus kā kopumu šīs profesijas pārstāvju attiecībās ar valdību *FMC* ir nevalstiska struktūra, tomēr tai ir centrālā loma starp tās dalīborganizācijām, kuras visas ir nevalstiskas organizācijas/apvienības un *FMC* dibinātās biedroorganizācijas. No tām pazīstamākās ir:

Alternatīvās strīdu izšķiršanas grupa (*ADR Group*);
Ģimenes lietu mediatoru apvienība (*Family Mediators Association*);
Valsts mediācija ģimenes lietās (*National Family Mediation*);
Ģimenes lietu mediatoru kolēģija (*College of Family Mediators*);
Ģimenes lietu advokātu organizācija *Resolution*;
Juristu biedrība (*The Law Society*).

Šobrīd valdība neplāno izveidot regulatīvu struktūru mediācijai civillietās vai ģimenes lietās.

Akreditētu mediatoru civillietās varat atrast civillietu mediācijas reģistrā, kas ir pieejams **tieslietu tīmekļa vietnē**. Reģistrā var atrast mediācijas pakalpojumu sniedzējus, kas darbojas jūsu tuvumā; mediācijas izmaksas aprēķina pēc noteikta izcenojuma, kas ir atkarīgs no strīda mantiskā apmēra. Pusēm, kuras nevar atļauties mediācijas izmaksu segšanu un izpilda attiecīgos kritērijus, ir pieejami bezmaksas mediācijas pakalpojumi, ko sniedz organizācija *LawWorks*. Ar *LawWorks* var sazināties pa tālruni **01483 216 815** vai **LawWorks tīmekļa vietnē**.

GovUK tīmekļa vietnē (agrāk saukta par *DirectGov*) ir pieejams **ģimenes lietu mediācijas pakalpojumu sniedzēju meklētājs**. Ņemiet vērā, ka Ģimenes lietu mediācijas palīdzības līnija vairs nepastāv.

Sīkāku informāciju par juridisko palīdzību, tostarp par to, vai jums varētu būt tiesības uz to, var iegūt jaunā Juridiskās palīdzības informācijas dienesta sadaļā **"Noskaidro par juridisko palīdzību"** *Gov.UK* tīmekļa vietnē. <https://www.gov.uk/check-legal-aid>

Kurā jomā mediācija ir pieļaujama un/vai tiek visbiežāk izmantota?

Mediāciju var izmantot, lai risinātu plašu loku dažādu strīdu civillietās un komercietās, –tostarp mājokļu jautājumus, uzņēmējdarbības strīdus, maza apmēra prasības, parāda piedziņas prasības, robežstrīdus, darba strīdus, līgumtiesiskos strīdus, prasības par personas aizskārumu un civiltiesisko atbildību, kā arī strīdus ar trešajām personām, piemēram, par kaitējumu vai uzmākšanos.

Mediāciju var izmantot arī ģimenes strīdos, tostarp attiecībā uz laulības šķiršanu, laulāto nošķiršanu, reģistrētu partnerattiecību izbeigšanu, pieteikumiem saskaņā ar Bērnu tiesību likumu, tostarp attiecībā uz saskarsmes tiesībām un dzīvesvietu. Mediāciju var izmantot arī citas personas, ne tikai bijušie dzīvesbiedri vai laulātie. Piemēram, ģimenes lietu mediāciju var izmantot vecvecāki, lai palīdzētu noteikt kārtību, kādā viņi var turpināt uzturēt attiecības ar saviem mazbērniem.

Vai ir jāievēro īpaši noteikumi?

Mediācijas process civillietās

Mediāciju civillietās nereglamentē likums, un tā nav arī tiesvedības priekšnoteikums. Tomēr civillietās iesaistītajām pusēm ir nopietni jāapsver starpniecība, pirms tās dodas uz tiesu.

Civilprocesa noteikumi nosaka Apelācijas tiesas, Augstās tiesas un apgabaltiesu civillietu departamentos ievērojamo praksi un procesu. Civilprocesa noteikumi ir procesuālais kodekss, kura galvenais uzdevums ir palīdzēt tiesām taisnīgi izskatīt lietas. Šajā galvenajā uzdevumā ietilpst prasība, ka tiesai ir aktīvi jāpārvalda lietas; tas ietver iesaistīto pušu mudināšanu izmantot alternatīvās strīdu izšķiršanas procesu, ja tiesa uzskata, ka tas ir piemēroti un veicina šāda procesa izmantošanu.

Lai gan mediācija ir pilnībā brīvprātīga, Civilprocesa noteikumi paredz apstākļus, kas jāņem vērā, pieņemot lēmumu par atlīdzināmo tiesāšanās izdevumu summu. Tiesai ir jāņem vērā pirms procesa un tā laikā pieliktās pūles (ja tādas pastāv) nolūkā censties atrisināt strīdu. Līdz ar to, ja uzvarētāja puse iepriekš ir noraidījusi saprātīgu mediācijas piedāvājumu, tiesnesis var nolemt, ka zaudētājai pusei nav jāsedz uzvarētājas puses tiesāšanās izdevumi.

Mediācijas process ģimenes lietās

Pašreiz mediācija ģimenes lietās ir pilnībā brīvprātīgs process. Kopš 2011. gada aprīļa visiem pieteicējiem (ne tikai tiem, kuri saņem valsts finansējumu), pirms pieteikuma iesniegšanas tiesā saskaņā ar Priekšsēdētāja protokolu par pirmstiesas procesu ir jāapsver mediācijas izmantošana, apmeklējot "[mediācijas informatīvo un novērtējuma tīkšanos](#)". (MINT) Tīkšanās jāapmeklē arī paredzamajam atbildētājam, ja tas tiek uzaicināts. Ja pieteicējs vērsas tiesā, tam līdz ar pieteikumu ir jāiesniedz veidlapa FM1, lai apstiprinātu, ka pieteicējs ir vai nu atbrīvots no MINT, vai ir apmeklējis MINT un mediācija netika atzīta par piemērotu, vai mediācija ir izmantota, taču neveiksmīgi, vai arī ar to nav bijis iespējams atrisināt visus jautājumus.

Pamatojoties uz Ģimenes lietu tiesvedības pārskatu, valdība 2013. gada februārī Bērnu un ģimenes tiesību bilā ieviesa noteikumus ar mērķi jau pastāvošās neobligātās prasības apmeklēt "[mediācijas informatīvo un novērtējuma tīkšanos](#)" (MINT) nostiprināt kā normatīvu prasību (ar dažiem izņēmumiem, piemēram, ja pastāv pierādījumi par vardarbību ģimenē).

Par normatīvu prasību kļuvusi arī veidlapas FM1 aizpildīšana, kas minēta iepriekš. Paredzēts, ka šie bīla noteikumi stājas spēkā un tiek piemēroti no 2014. gada pavasara.

Tāpat kā **Civilprocesa noteikumi**, **Ģimenes lietu procesa noteikumi** (plašs tādu normu kopums, kas attiecas uz tiesas procesu) sekmē alternatīvās strīdu izšķiršanas (ADR) metožu pielietošanu.

Profesionālo standartu ievērošana

Nepastāv īpašs Anglijā un Velsā piemērojams valsts kodekss par mediatoru darbību. Tomēr, lai saņemtu Civillietu mediācijas padomes akreditāciju, civilstrīdu mediatoriem ir jāievēro rīcības kodekss – tam par paraugu izmanto [ES Rīcības kodeksu](#). Šī profesija ir pašreglamentējoša, un valdība nekādā veidā nesekmē jebkāda brīvprātīga kodeksa ievērošanu.

Visiem Ģimenes lietu mediācijas padomes dibinātājbiedriem ir jānodrošina, lai šīs padomes biedri (praktizējošie mediatori ģimenes lietās) ievērotu [Ģimenes lietu mediācijas padomes Rīcības kodeksu](#).

Informācija un apmācība

Informācija par mediāciju civillietās, pakalpojumiem un cenām ir pieejama valdības tīmekļa vietnē -

[Tieslietu ministrijas tīmekļa vietnes sadaļā par mediāciju civillietās](#).

Civillietu mediācijas reģistrā var veikt meklēšanu, lai atrastu mediatoru, kurš var sniegt mediācijas pakalpojumus pusēm izdevīgā vietā. Civillietu mediācijas padomes tīmekļa vietnē un tās biedru organizāciju tīmekļa vietnēs ir sīkāka informācija par mediāciju un mediācijas pakalpojumiem.

Ģimenes lietu mediācijas pakalpojumu meklētājā var veikt meklēšanu, lai atrastu jūsu uzturēšanās vietā praktizējošu mediatoru. Ģimenes lietu mediācijas padomes biedru organizācijas sniedz sīkāku informāciju par mediācijas pakalpojumiem.

Civilstrīdu mediatoriem Anglijā un Velsā nav valsts mācību iestādes. Civilstrīdu mediatoru mācības nodrošina privātais sektors, un valsts to neregulē. Šī profesija ir pašreglamentējoša un nodarbojas ar mācību nodrošināšanu tās pārstāvjiem.

Ģimenes strīdu mediatori ir dažādu specializāciju pārstāvji, ieskaitot ar kvalifikāciju juridiskajos, terapeitiskajos vai sociālajos pakalpojumos, un nepastāv juridiska prasība, ka tiem būtu jāiziet kādas īpašas mācības. Tomēr dažādās profesionālās apvienības vai akreditācijas organizācijas uztur pašas savus mācību un profesionālo standartu kopumus, kuros ietvertas mācībām izvirzāmās prasības. Mediatoriem, ar kuriem ir noslēgts līgums par valsts finansētas mediācijas nodrošināšanu, ir jāatbilst īpaši augstiem akreditācijas un mācību standartiem, lai tie varētu noturēt sākotnējās "mediācijas informatīvās un novērtējuma tīkšanās" (MINT) un veikt mediāciju.

Kādas ir mediācijas izmaksas?

Mediācijas izmaksas ir atšķirīgas atkarībā no mediācijas pakalpojumu sniedzēja, un parasti valsts tās neregulē. Civillietās mediācijas izmaksas ir saistītas ar strīda priekšmeta vērtību un mediācijas procesa veikšanai nepieciešamo laiku. Izņemumi mediācijas pakalpojumiem, ko sniedz Civillietu mediācijas tiešsaistes reģistrā ietvertie mediatori, ir pieejami tieslietu tīmekļa vietnē. Labdarības organizācija [LawWorks](#) sniedz bezmaksas mediāciju personām, kuras nevar atļauties maksas pakalpojumus. Ar [LawWorks](#) var sazināties pa tālruni 01483216815 vai [LawWorks tīmekļa vietnē](#).

Vai ir iespējama mediācijas rezultātā panāktas vienošanās izpilde?

[Direktīvā 2008/52/EK](#), kas Apvienotajā Karalistē tiek īstenota atbilstoši Pārrobežu mediācijas (ES direktīva) noteikumiem 2011 (SI 2011 Nr. 1133), ir paredzēts, ka pārrobežu strīdā iesaistītās puses, no kurām vienai pusei pastāvīgā dzīvesvieta strīda laikā ir kādā ES dalībvalstī, var pieprasīt, lai tiktu izpildīta mediācijas rezultātā panākta rakstiska vienošanās. Dalībvalstis Komisijai dara zināmas tās tiesas vai citas iestādes, kas ir kompetentas pieņemt šādus lūgumus.

Informācija par Anglijas un Velsas kompetentajām tiesām ir pieejama [Viņas Majestātes Tiesu un tribunālu dienesta](#) tīmekļa vietnē.

Tiesā izskatāmā civilstrīdā iesaistītās puses, kuras ir panākušas vienošanos mediācijas rezultātā, var vērsties tiesā, lai tiesnesis juridiski apstiprinātu šīs vienošanās izpildāmību. Kad tiesnesis vienošanos ir apstiprinājis, tā kļūst par juridiski saistošu un izpildāmu "piekrišanas rīkojumu", ja tiesa atzīst, ka panāktā vienošanās ir taisnīga.

Ģimenes strīdos iesaistītās puses, kuras ir panākušas vienošanos pašas, ar advokātu palīdzību vai mediācijas ceļā, var vērsties tiesā, lai šo vienošanos padarītu par juridiski saistošu tiesas "piekrišanas" rīkojumu, ja tiesa apmierina attiecīgās vienošanās taisnīgums. Tas daudz biežāk attiecas uz vienošanos par finanšu jautājumiem, nekā uz vienošanos attiecībā uz bērniem.

Saites

[Civillietu mediācijas padome](#), [Ģimenes lietu mediācijas padome](#), [Civillietu mediācijas tiešsaistes reģistrs](#), [Ģimenes lietu mediācijas pakalpojumu meklētājs](#), [ES Rīcības kodekss mediatoriem Ģimenes lietu mediācijas padomes Rīcības kodekss](#), [LawWorks mediācijas tīmekļa vietne](#)

Lapa atjaunināta: 13/06/2017

Šīs lapas dažādās valodu versijas uztur attiecīgās dalībvalstis. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Eiropas Komisija neuzņemas nekādas saistības un atbildību par datiem, ko satur šis dokuments, vai informāciju un datiem, uz kuriem šajā dokumentā ir atsauces. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.

Dalībvalstis, kas ir atbildīgas par nacionālā satura lapu pārvaldību, atjaunina daļu šīs tīmekļa vietnes satura, ņemot vērā Apvienotās Karalistes izstāšanos no Eiropas Savienības. Ja vietnē ir saturs, kurā vēl nav atspoguļota Apvienotās Karalistes izstāšanās, tas ir bez nolūka un tiks labots.